

Karta charakterystyki niebezpiecznego preparatu chemicznego

Data sporządzenia: 10.08.2000

Data aktualizacji: 20.11.2009

1. IDENTYFIKACJA PREPARATU I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

1.1 Identyfikacja preparatu: RONAL CLAN

1.2 Zastosowanie preparatu: Alkaliczny preparat o szerokim zakresie zastosowania, zalecany do doczyszczania silnie zanieczyszczonych posadzek kamiennych (kamień naturalny i sztuczny). Doskonale usuwa wszelkie zanieczyszczenia z grafitu, tuszczy, oleju, sadzy.

1.3 Identyfikacja przedsiębiorstwa:

TENZI Sp. z o.o., 72-002 Dołuje, Skarbimierzyce 22, e-mail: info@tenzi.pl , www.tenzi.pl

Zakład produkcyjny:

TENZI Sp. z o.o., 72-002 Dołuje, Skarbimierzyce 18, tel. +48 91 3119777, fax. +48 91 3119779

1.4 Telefon alarmowy: +48 91 31 19 777 (pon. - pt. 8-16) lub 998

2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Preparat został sklasyfikowany jako niebezpieczny w myśl obowiązujących przepisów (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. Nr 171, poz. 1665 i 1666 ze zmianami - Dz. U. 2004, Nr 243, poz. 2440; Dz. U. 2007, Nr 174, poz. 1222; Dz. U. 2009, Nr 43, poz. 353)).

C – Żrący

R35 – Powoduje poważne oparzenia

3. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Skład (zgodnie z 648/2004/WE): 5-15% niejonowe i anionowe środki powierzchniowo czynne, <5% fosfoniany; sól sodowa NTA; pozostałe składniki – wodorotlenek sodu, substancje pomocnicze

Nazwa substancji niebezpiecznej	Stężenie [% wag.]	Nr CAS	Nr WE	Nr indeksowy	Symbole zagrożenia	Zwroty R
Wodorotlenek sodu	< 10	1310-73-2	215-185-5	011-002-00-6	C	R35
Fosfoniany	< 5	6419-19-8	229-146-5	---	Xi	R36/38
Sól sodowa NTA	< 5	5064-31-3	225-768-6	---	Xi	R36
Niejonowe środki powierzchniowo czynne	5÷15	66455-14-9	polimer	---	Xn, N	R22, R41, R50

Pełne brzmienia symboli oraz zwrotów R znajdują się w punkcie 16.

4. PIERWSZA POMOC

ZATRUCIE INHALACYJNE – W przypadku wystąpienia objawów zatrucia inhalacyjnego (kaszel, uczucie duszności, zawroty głowy) wyprowadzić poszkodowanego na świeże powietrze. Zapewnić bezwzględny spokój w pozycji półleżącej lub siedzącej, wysiłek fizyczny może wywołać obrzęk płuc. Chronić przed utratą ciepła. Wezwać pomoc lekarską.

KONTAKT ZE SKÓRĄ – W przypadku skażenia odzieży niezwłocznie ją zdjąć, obmyć skórę dużą ilością wody (najlepiej bieżącą). W przypadku wystąpienia zmian skórnych lub oparzeń skontaktować się z lekarzem.

KONTAKT Z OCZAMI – Zanieczyszczone oczy przemyć dużą ilością chłodnej wody (co najmniej przez 15 minut) rozdzielając osobno powieki, skonsultować się z lekarzem specjalistą

PO POŁKNIECIU – W przypadku spożycia nie wywoływać wymiotów. Podać do wypicia dużą ilość wody. Nie podawać środków zobojętniających. Niezwłocznie skonsultować się z lekarzem, jeżeli to możliwe pokazać etykietę.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

PRODUKT NIEPALNY.

ŚRODKI GAŚNICZE WŁAŚCIWE ZE WZGLĘDU NA RODZAJ PREPARATU: pożary w obecności preparatu gasić środkami gaśniczymi odpowiednimi do palącego się otoczenia.

ŚRODKI GAŚNICZE, KTÓRYCH NIE WOLNO UŻYWAĆ ZE WZGLĘDÓW BEZPIECZEŃSTWA: nie są znane środki gaśnicze, których nie wolno stosować.

SZCZEGÓLNE ZAGROŻENIA: preparat niepalny.

ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ DLA STRAŻAKÓW: stosować środki izolujące drogi oddechowe i ubranie ochronne.

DODATKOWE INFORMACJE: W przypadku pożaru zawiadomić osoby znajdujące się w pobliżu o pożarze, usunąć z obszaru zagrożenia osoby postronne, powiadomić Straż Pożarną. Jeżeli to możliwe usunąć zbiorniki z preparatem z dala od działania ognia i wysokiej temperatury. Jeżeli to niemożliwe wówczas chłodzić zbiorniki znajdujące się w pobliżu ognia poprzez spryskiwanie strumieniem wody. Pozostałości po spaleniu muszą zostać całkowicie usunięte.

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

ŚRODKI OCHRONY OSOBISTEJ: odzież ochronna; aparat izolujący drogi oddechowe; rękawice ochronne; okulary ochronne.

Unikać bezpośredniego kontaktu ze skórą i oczami; zapewnić odpowiednią wentylację.

POSTĘPOWANIE: W przypadku niezamierzonego uwolnienia się preparatu do środowiska powiadomić o awarii oraz usunąć źródła zapłonu. Zabezpieczyć studzienki ściekowe poprzez ich obwałowanie, nie dopuścić do przedostania się preparatu do wód powierzchniowych i gruntowych; unikać bezpośredniego kontaktu z uwalniającą się substancją. O ile to możliwe zlikwidować wyciek (zamknąć dopływ cieczy, uszczelnić, uszkodzone opakowanie umieścić w szczelnym opakowaniu ochronnym). Podczas dużego wycieku miejsce gromadzenia się cieczy obwałować, zebraną ciecz odpompować. Małe ilości rozlanego preparatu posypać niepalnym materiałem chłonny (piasek, ziemia, trociny, ziemia okrzemkowa, zmielony wapień), a następnie umieścić w oznakowanym, zamykanym pojemniku – przekazać do utylizacji. Zanieczyszczoną powierzchnię sflukać wodą.

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEGO MAGAZYNOWANIE

7.1. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM

Podczas pracy z preparatem zalecana jest ostrożność. Wymagane stosowanie odpowiednich środków ochrony indywidualnej – patrz punkt 8.

Mieszać preparat wyłącznie z wodą. Nie mieszać preparatu z innymi preparatami chemicznymi.

Osoby ze skłonnością do alergii skórnej lub układu oddechowego nie powinny mieć kontaktu z preparatem.

Unikać narażenia – przed użyciem zapoznać się z instrukcją stosowania.

Po zastosowaniu pojemnik szczelnie zamknąć, przechowywać z dala od osób nieupoważnionych.

Podczas pracy z preparatem zapewnić odpowiednią wentylację pomieszczenia w celu uniknięcia zatrucia inhalacyjnego.

7.2. MAGAZYNOWANIE

Preparat przechowywać wyłącznie w oryginalnych opakowaniach z tworzywa sztucznego (polietylen o wysokiej jakości HDPE). Nie przelewać do opakowań zastępczych. Pojemniki z preparatem przechowywać w suchym pomieszczeniu szczelnie zamknięte, w temperaturze $+5 \div 30^{\circ} \text{C}$ ze sprawną wentylacją, wyposażonym w łatwo zmywalną, nienasiąkliwą podłogę odporną na alkalia. Chronić preparat przed światłem słonecznym oraz ciepłem. Przechowywać z dala od źródeł zapłonu i otwartego ognia.

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

8.1. WARTOŚCI DOPUSZCZALNYCH STĘŻEŃ

Parametry kontroli narażenia (wg Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 217, poz.

RONAL CLAN

1833 ze zmianami – Dz. U. 2005, Nr 212, poz. 1769; Dz. U. 2007, Nr 161, poz. 1142):

Wodorotlenek sodu (dane dla skoncentrowanego składnika):

NDS: 0,5 mg/m³

NDSCh: 1 mg/m³

Fosfoniany (dane dla skoncentrowanego składnika):

NDS, NDSCh: - nie oznaczono

Sól sodowa NTA:

NDS, NDSCh: - nie oznaczono

Niejonowe środki powierzchniowo czynne (dane dla skoncentrowanego składnika):

NDS, NDSCh: - nie oznaczono

Zalecenia dotyczące procedury monitoringu zawartości składników niebezpiecznych w powietrzu – metodyka pomiarów:

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 73, poz. 645 ze zmianami – Dz. U. 2007, Nr 241, poz. 1772)

- PN-89/Z-01001/06 - Ochrona czystości powietrza. Nazwy, określenia i jednostki. Terminologia dotycząca badań jakości powietrza na stanowiskach pracy.

- PN-89/Z-04008/07 – Ochrona czystości powietrza. Pobieranie próbek. Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacja wyników.

- PN-EN-689:2002 – Powietrze na stanowiskach pracy – Wytyczne oceny narażenia inhalacyjnego na czynniki chemiczne przez porównanie z wartościami dopuszczalnymi i strategią pomiarów.

Uwaga: Gdy stężenie substancji jest ustalone i znane, doboru środków ochrony indywidualnej należy dokonywać z uwzględnieniem stężenia substancji występującej na danym stanowisku pracy, czasu ekspozycji oraz czynności wykonywanych przez pracownika. W sytuacji awaryjnej, jeżeli stężenie substancji na stanowisku pracy nie jest znane, stosować środki ochrony indywidualnej o najwyższej klasie ochrony.

8.2. ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

Stosowane środki ochrony indywidualnej powinny spełniać wymogi Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. Nr 259, poz. 2173):

OCHRONA DRÓG ODDECHOWYCH: w przypadku braku wentylacji mechanicznej zaleca się maskę przeciwgazową z pochłaniaczem par.

OCHRONA RĄK: rękawice ochronne odporne na działanie substancji chemicznych alkalicznych.

OCHRONA OCZU I TWARZY: okulary ochronne, w przypadku możliwości kontaktu ze skórą stosować dodatkowo osłonę twarzy.

OCHRONA SKÓRY: ubranie ochronne.

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE**9.1. INFORMACJE OGÓLNE**

POSTAĆ – ciecz

ZAPACH – charakterystyczny

9.2. WAŻNE INFORMACJE DLA BEZPIECZEŃSTWA ZDROWIA I ŚRODOWISKA

pH – 14 ± 1

pH 1% - 11 ± 1

TEMPERATURY

a) WRZENIA-brak danych

b) TOPNIENIA- brak danych

c) ZAPŁONU – brak danych

d) SAMOZAPŁONU – brak danych

PALNOŚĆ – brak danych

WŁAŚCIWOŚCI WYBUCHOWE – brak danych

WŁAŚCIWOŚCI UTLENIAJĄCE – brak danych

PRĘŻNOŚĆ PAR – brak danych

GĘSTOŚĆ WZGLĘDNA – 1,070 ± 0,020 g/cm³

ROZPUSZCZALNOŚĆ

a) W WODZIE - pełna

b) W ROZPUSZCZALNIKACH ORGANICZNYCH – brak danych

WSPÓŁCZYNNIK PODZIAŁU n-oktanol/woda – brak danych

LEPKOŚĆ – brak danych

GĘSTOŚĆ PAR – brak danych

SZYBKOŚĆ PAROWANIA – brak danych

9.3. INNE INFORMACJE

WSPÓŁCZYNNIK ZAŁAMANIA ŚWIATŁA – 27,2 % Brix* ± 5%

* - przedstawiony jako % wag. zawartości sacharozy w wodnym roztworze

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Produkt w warunkach prawidłowego magazynowania stabilny chemicznie (patrz: punkt 7).

10.1. WARUNKI, KTÓRYCH NALEŻY UNIKAĆ: silnie nagrzane pomieszczenia bez wentylacji. Chronić pojemniki przed długotrwałym działaniem promieniowania świetlnego.**10.2. MATERIAŁY, KTÓRYCH NALEŻY UNIKAĆ:** kwasy, silne utleniacze.**10.3. NIEBEZPIECZNE PRODUKTY ROZKŁADU:** brak.**11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE****DROGI NARAŻENIA:****- ODDECHOWE:** silnie drażniący, może powodować poważne uszkodzenia górnych dróg oddechowych, oparzenia, możliwe chemiczne zapalenie płuc oraz obrzęk płuc. Objawy – kaszel, ból gardła, trudności w oddychaniu.**- POKARMOWE:** żrący, powoduje poważne oparzenia jamy ustnej, gardła, żołądka, poważne uszkodzenia tkanek przewodu pokarmowego (ryzyko perforacji) mogą prowadzić do śmierci, objawy – silny ból, wymioty, biegunka, spadek ciśnienia krwi.**- KONTAKT ZE SKÓRĄ:** żrący, możliwe poważne oparzenia, mogą powstawać rany, głębokie owrzodzenia, skóra zimna, rozmięczona, sina lub bardzo blada.**- KONTAKT Z OCZAMI:** żrący, może powodować oparzenia, uszkodzenia rogówki i spojówek (zacerwienie, silny ból) prowadzące do nieodwracalnego pogorszenia widzenia, a nawet całkowitej utraty wzroku.**INFORMACJE DOTYCZĄCE SKŁADNIKÓW PREPARATU (wg KARTY CHARAKTERYSTYKI POSZCZEGÓLNYCH SUROWCÓW):****Wodorotlenek sodu (dane dla skoncentrowanego składnika):**

Działanie miejscowe:

- wdychanie – silnie drażniący, może powodować poważne uszkodzenia górnych dróg oddechowych, oparzenia, możliwe chemiczne zapalenie płuc oraz obrzęk płuc. Objawy – kichanie, wysięk z nosa, kaszel, ból gardła, trudności w oddychaniu, a nawet śpiączka.**- spożycie** – żrący, powoduje poważne oparzenia jamy ustnej, gardła, żołądka, poważne uszkodzenia tkanek przewodu pokarmowego (ryzyko perforacji) mogą prowadzić do śmierci. Objawy – silny ból, wymioty, biegunka, spadek ciśnienia krwi, objawy uszkodzeń mogą pojawić się nawet po kilku dniach po narażeniu.**- kontakt ze skórą** – żrący, możliwe poważne oparzenia, mogą powstawać rany, głębokie owrzodzenia, skóra zimna, rozmięczona, sina lub bardzo blada. Rany spowodowane oparzeniami wodorotlenkiem sodu goją się bardzo trudno i powodują poważne zmiany na skórze.**- kontakt z oczami** – żrący, może powodować oparzenia, uszkodzenia rogówki i spojówek (zacerwienie, silny ból) prowadzące do nieodwracalnego pogorszenia widzenia a nawet całkowitej utraty wzroku.

LDL0 500 mg/kg (królik, doustnie).

Fosfoniany (dane dla skoncentrowanego składnika):

LD50 2910 mg/kg (szczur, doustnie)

LD50 > 6310 mg/kg (królik, skóra)

Działanie miejscowe: działa drażniąco na oczy i skórę (królik, 24 h)

Działanie chroniczne:

- podskórne: słabe efekty mineralizacji w kości (szczur)**- dieta:** spadek masy ciała, zmiany w surowicy, zmniejszenie organów – wątroba, śledziona, nerki.

Nie zanotowano uszkodzeń płodu przy podawaniu doustnym (mysz, szczur). Nie zanotowano działania upośledzającego płodność (szczur w diecie). Produkt nie działa rakotwórczo (szczur w diecie, 24 miesiące), nie działa mutagenie (test in-vivo).

Sól sodowa NTA (dane dla skoncentrowanego składnika):

LD50 > 3900 mg/kg (szczur, doustnie)

Działa drażniąco na błony śluzowe (królik).

Nie działa drażniąco na skórę (królik), oraz nie działa uczulająco (test Buhlera). Testy na działanie mutagenne nie wykazały potencjału genotoksycznego. W długoterminowych badaniach na zwierzętach, w trakcie których substancja dodawana była w

wysokich dawkach do wody pitnej, zaobserwowano działanie rakotwórcze.

W długoterminowych badaniach na zwierzętach, w trakcie których substancja dodawana była do paszy, zaobserwowano działanie rakotwórcze. Przy jednorazowym lub krótkotrwałym przyjmowaniu substancji, wyklucza się działanie rakotwórcze.

Niejonowe środki powierzchniowo czynne (dane dla skoncentrowanego składnika):

Produkt sklasyfikowany jako szkodliwy w razie spożycia. Długotrwały lub wielokrotny kontakt ze skórą może powodować jej podrażnienie. W razie kontaktu z oczami może dojść do poważnych uszkodzeń, nawet nieodwracalnych.

LD50 < 2000 mg/kg (doustnie).

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Środki powierzchniowo czynne zawarte w preparacie spełniają kryteria biodegradowalności zgodnie z Rozporządzeniem WE 648/2004 w sprawie detergentów.

DANE DOTYCZĄCE SUROWCÓW (wg KCHNSCh):

Wodorotlenek sodu (dane dla skoncentrowanego składnika):

Produkt nie jest biodegradowalny.

Ekotoksyczność:

- dla ryb: LC50 45,5 mg/l/96h (Onchorhynchus mykiss), LC50 99 mg/l/48h (Limnea macrochirus)

- dla dafni: EU50 76 mg/l/24h (Daphnia magna)

Działanie biologiczne: działa toksycznie na ryby i plankton. Efekt szkodliwy zależy od wartości pH. Możliwość śmiertelnego efektu dla ryb. Nie powoduje biologicznego deficytu tlenowego. Możliwość neutralizacji w oczyszczalniach ścieków.

Zabezpieczyć przed przedostaniem się środka do wód gruntowych, zbiorników wodnych oraz kanalizacji.

Fosfoniany (dane dla skoncentrowanego składnika):

Może wywołać niekorzystne skutki w środowisku naturalnym ze względu na zmianę pH.

Produkt rozpuszczalny w wodzie.

Biodegradacja:

- test w zamkniętej butelce – 13,5% po 30 d

- test Zan-Wellens DOC – 23% po 28 dniach

- test zmodyfikowany SCAS (OECD 302A) DOC – 90%

- test zmodyfikowany OECD 301E – teoretyczne wydzielanie CO₂ – 20%

Nie przewiduje się biokoncentracji, Log Pow = -3,5

Ekotoksyczność:

- dla ryb: LC50 > 330 mg/l/96h (Onchorhynchus mykiss)

- dla dafni: EC50 – 297 mg/l/48h (Daphnia magna)

- dla alg: EC50 – 20 mg/l/96h (Selenastrum capricornutum).

Sól sodowa NTA (dane dla skoncentrowanego składnika):

Stopień eliminacji > 90% wg OECD 302B/ISO 9888 – produkt łatwo biodegradowalny.

Odpowiednie wprowadzenie w niskich stężeniach do biologicznej oczyszczalni ścieków nie powoduje zakłóceń w jej pracy.

Ekotoksyczność:

- dla ryb: LC50 > 500 mg/l/96h

- dla bezkręgowców: EC50 > 100 mg/l/48h

- dla alg: EC50 > 100 mg/l/72h

Chemiczne zapotrzebowanie na tlen (COD): 160 mg/g

Biochemiczne zapotrzebowanie na tlen (BOD), czas inkubacji 5d: < 5 mg/g

Nie zawiera organicznie związanego halogenu.

Niejonowe środki powierzchniowo czynne (dane dla skoncentrowanego składnika):

Środki powierzchniowo czynne zawarte w tym produkcie spełniają kryteria biodegradowalności zgodnie z Rozporządzeniem WE 648/2004 dotyczącym detergentów.

Biodegradacja > 60% wytwarzanie CO₂, 70% redukcja DOC – łatwo ulega degradacji biologicznej.

Substancja sklasyfikowana jako niebezpieczna dla środowiska, toksyczna dla organizmów wodnych.

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

POZOSTAŁOŚCI LUB ODPADY:

Nie mieszać preparatu z innymi odpadami ciekłymi. Nie usuwać do kanalizacji. Produkt należy całkowicie zużyć zgodnie z jego zaleceniem, jeżeli to niemożliwe produkt lub pozostałości produktu muszą zostać usunięte jako szczególne odpady.

Kod odpadu i rodzaj: 06 02 04 – wodorotlenek sodowy i potasowy; 07 06 04 – inne rozpuszczalniki organiczne, roztwory z przemywania i ciecze macierzyste; 16 03 05 – organiczne odpady zawierające substancje niebezpieczne.

Klasyfikacja kodu odpadu i rodzaj zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie

RONAL CLAN

katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

OPAKOWANIA:

Zanieczyszczone opakowanie należy całkowicie opróżnić. Puste opakowania wypłukać kilkakrotnie wodą, którą zużyć tak jak preparat. Puste opakowanie można składować w pojemnikach przeznaczonych do zbiórki opakowań z tworzyw sztucznych lub przekazać wyspecjalizowanej firmie do utylizacji.

Przestrzegać przepisów Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628) z późniejszymi zmianami.

Przestrzegać przepisów Ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. Nr 63, poz. 638) z późniejszymi zmianami.

Kod odpadu i rodzaj: 15 01 02 – opakowania z tworzyw sztucznych; 15 01 10 – opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone.

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

NAZWA WYSYŁKOWA: RONAL CLAN

- NUMER UN: 1719

- NAZWA NIEBEZPIECZNEGO MATERIAŁU: Materiał żrący ciekły, zasadowy, i.n.o.

- KLASA NIEBEZPIECZEŃSTWA W TRANSPORCIE WG ADR/RID: kategoria ADR nr 8

- GRUPA PAKOWANIA: III

- NALEPKA OSTRZEGAWCZA:

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH**OZNAKOWANIE:**

(zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2009 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz niektórych preparatów chemicznych (Dz. U. 2009, nr 53, poz. 439)):

NAZWA HANDLOWA: RONAL CLAN

ZNAK / ZNAKI OSTRZEGAWCZE:

ŻRĄCY

ZWROTY WSKAZUJĄCE RODZAJ ZAGROŻENIA:

R35 – POWODUJE POWAŻNE OPARZENIA

ZWROTY OKREŚLAJĄCE WARUNKI BEZPIECZNEGO STOSOWANIA:

S24/25 – UNIKAĆ ZANIECZYSZCZENIA SKÓRY I OCZU

S26 – ZANIECZYSZCZONE OCZY PRZEMYĆ NATYCHMIAST DUŻĄ ILOŚCIĄ WODY I ZASIĘGNAĆ PORADY LEKARZA.

S28 – ZANIECZYSZCZONĄ SKÓRĘ NATYCHMIAST PRZEMYĆ DUŻĄ ILOŚCIĄ WODY.

S36/37/39 – NOSIĆ ODPOWIEDNIĄ ODZIEŻ OCHRONNĄ, ODPOWIEDNIE RĘKAWICE OCHRONNE I OKULARY LUB OCHRONĘ TWARZY.

S45 – W PRZYPADKU AWARII LUB JEŻELI ŹLE SIĘ POCZUJESZ, NIEZWŁOCZNIE ZASIĘGNIJ PORADY LEKARZA – JEŻELI TO MOŻLIWE, POKAŻ ETYKIETĘ.

S1/2 – PRZECHOWYWAĆ POD ZAMKNIĘCIEM I CHRONIĆ PRZED DZIEĆMI.

PREPARAT TYLKO DLA PROFESJONALISTÓW

INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Niniejszą kartę charakterystyki sporządzono w oparciu o następujące przepisy prawne:

- Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11, poz. 84 ze zmianami – Dz. U. 2002, Nr 142, poz. 1187; Dz. U. 2003, Nr 189, poz. 1852; Dz. U. 2009, Nr 20, poz. 106).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz. U. Nr 201, poz. 1674 i 1675).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. Nr 171, poz. 1665 i 1666 ze zmianami - Dz. U. 2004, Nr 243, poz. 2440; Dz. U. 2007, Nr 174, poz. 1222; Dz. U. 2009, Nr 43, poz. 353).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2009 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz niektórych preparatów chemicznych (Dz. U. 2009, nr 53, poz. 439).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 kwietnia 2004 roku w sprawie substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych, których opakowania należy zaopatrywać w zamknięcia utrudniające otwarcie przez dzieci i wyczuwalne dotykiem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie (Dz. U. 2004, Nr 128, poz. 1348).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2003 r. w sprawie informacji o preparatach niebezpiecznych, dla których nie jest wymagane dostarczenie karty charakterystyki (Dz. U. Nr 19, poz. 170).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 ze zmianami – Dz. U. 2006, Nr 66, poz. 469; Dz. U. 2006, Nr 120, poz. 826, Dz. U. 2007, Nr 7, poz. 48; Dz. U. 2009, Nr 63, poz. 520).
- Rozporządzenie WE nr 273/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie prekursorów narkotykowych.
- Ustawa z dnia 13 września 2002 r. o produktach biobójczych (Dz. U. Nr 175, poz. 1433 ze zmianami – Dz. U. 2005, Nr 180, poz. 1491; Dz. U. 2007, Nr 39, poz. 252).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004 r. w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych oraz zawierających ich produktów (Dz. U. 2004, Nr 168, poz. 1762 ze zmianami – Dz. U. 2005, Nr 39, poz. 372; Dz. U. 2006, Nr 127, poz. 887; Dz. U. 2006, Nr 159, poz. 1131; Dz. U. 2006, Nr 239, poz. 1731; Dz. U. 2007, Nr 1, poz. 1; Dz. U. 2007, Nr 116, poz. 806; Dz. U. 2008, Nr 190, poz. 1163).
- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r., Kodeks Pracy (j.t. Dz. U. Nr 21 z 1998r poz. 94 ze zmianami).
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 217, poz. 1833 ze zmianami – Dz. U. 2005, Nr 212, poz. 1769; Dz. U. 2007, Nr 161, poz. 1142).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 73, poz. 645 ze zmianami – Dz. U. 2007, Nr 241, poz. 1772).
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. Nr 259, poz. 2173).
- Rozporządzenie (WE) nr 648/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie detergentów oraz Rozporządzenie Komisji (WE) nr 907/2006 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 648/2004 Parlamentu europejskiego i Rady w sprawie detergentów w celu dostosowania jego załączników III i VII.
- Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowania ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywę Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/EWG i 2000/21/WE.

ZGODNIE Z ROZPORZĄDZENIEM MINISTRA GOSPODARKI I PRACY Z DNIA 21 LUTEGO 2005 R. ZMIENIAJĄCE ROZPORZĄDZENIE W SPRAWIE OGRANICZEŃ, ZAKAZÓW LUB WARUNKÓW PRODUKCJI, OBROTU LUB STOSOWANIA SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH I PREPARATÓW NIEBEZPIECZNYCH ORAZ ZAWIERAJĄCYCH JE PRODUKTÓW (DZ. U. 2005, NR 39, POZ. 372) ZABRANIA SIĘ WPROWADZANIA DO OBROTU DETALICZNEGO SUBSTANCJI I PREPARATÓW CHEMICZNYCH ZAKLASYFIKOWANYCH JAKO **BARDZO TOKSYCZNE** LUB **ŻRĄCE** Z PRZYPISANYM ZWROTEM **R35**, **METANOLU** ORAZ PREPARATÓW ZAWIERAJĄCYCH **METANOL W STĘŻENIACH WIĘKSZYCH NIŻ 3% WAG.**, W TYM PREPARATÓW DO SPRYSKIWANIA SZYB. SUBSTANCJE TE MOGĄ ZOSTAĆ WPROWADZONE DO OBROTU POD WARUNKIEM, ŻE OSOBA WPROWADZAJĄCA JE UZYSKA OD NABYWCY IDENTYFIKUJĄCE GO NASTĘPUJĄCE DANE: 1) NAZWĘ FIRMY LUB IMIĘ I NAZWISKO; 2) ADRES, 3) NUMER NIP, JAK RÓWNIEŻ ZGŁOSI W TERMINIE DO KOŃCA LUTEGO KAŻDEGO ROKU LISTY ODBIORCÓW ZA ROK POPRZEDNI WŁAŚCIWEMU TERENOWO PAŃSTWOWEMU POWIATOWEMU INSPEKTOROWI SANITARNEMU ORAZ BĘDZIE PROWADZIĆ EWIDENCJĘ ROZCHODU PREPARATÓW, O KTÓRYCH MOWA POWYŻEJ.

16. INNE INFORMACJE

Powyższe informacje są opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy i dotyczą produktu w postaci, w jakiej jest stosowany. Dane dotyczące tego produktu przedstawiono w celu uwzględnienia wymogów bezpieczeństwa, a nie zagwarantowania jego szczególnych właściwości. W przypadku, gdy warunki stosowania preparatu nie znajdują się pod kontrolą producenta, odpowiedzialność za bezpieczne stosowanie preparatu spada na użytkownika.

Pracodawca jest zobowiązany do poinformowania wszystkich pracowników, którzy mają kontakt z produktem, o zagrożeniach i środkach ochrony osobistej wyszczególnionych w tej karcie charakterystyki.

Niniejsza karta charakterystyki opracowana została na podstawie kart charakterystyki surowców znajdujących się w składzie preparatu dostarczonych przez producentów oraz w oparciu o obowiązujące przepisy dotyczące niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych.

Klasyfikacji preparatu dokonano na podstawie maksymalnych stężeń składników niebezpiecznych.

Pełne brzmienia symboli oraz zwrotów R z punktu 2:

C - Żrący

Xi – Drażniący

Xn – Szkodliwy

N – Niebezpieczny dla środowiska

R22 – Działa szkodliwie po połknięciu

R35 – Powoduje poważne oparzenia

R36 – Działa drażniąco na oczy

R36/38 – Działa drażniąco na oczy i skórę

R41 – Ryzyko poważnego uszkodzenia oczu

R50 – Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne

Szczegółowe zasady stosowania preparatu zamieszczono w karcie technicznej dostępnej na stronie www.tenzi.pl

Szkolenia: Osoby uczestniczące w obrocie preparatu niebezpiecznego powinny zostać przeszkolone w zakresie postępowania, bezpieczeństwa i higieny. Kierowcy pojazdów powinni odbyć przeszkolenie i uzyskać stosowne zaświadczenie zgodnie z wymaganiami przepisów ADR.

Preparat zgłoszono do **Inspektora do Spraw Substancji i Preparatów Chemicznych**.

Data ważności preparatu w normalnych warunkach przechowywania – 36 miesięcy od daty produkcji.

Zmiany w stosunku do wersji poprzedniej:

- aktualizacja ogólna. Zaktualizowane karty dostępne na stronie internetowej www.tenzi.pl.

Karta jest dokumentem jednolitym zawierającym 8 stron. Zmiany w treści przez osoby nieupoważnione jest wzbronione.

Kartę sporządziła Monika Rzepkowska - technolog@tenzi.pl

Skarbimierzyce 20.11.2009 r.